

Iškilingai atidarytas Laukinių gyvūnų globos centras žada stiprinti gyvūnų gerovę

Sausio 19 d. Kauno rajone, Naujųjų Muniškių kaime, iškilingai atidarytas vienintelis Lietuvoje Laukinių gyvūnų globos centras (LGGC). Unikalus Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) padalinys jau nuo šių metų pradžios teikia veterinarinę pagalbą, globos, rehabilitacijos ir adaptacijos paslaugas laukiniams gyvūnams iš visos Lietuvos.

„Aukštųjų mokyklų mugėje 2024“ – nauja LSMU priėmimo kampanija su tikrų studentų veidais

Sausio 18 d. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) fakultetų atstovai kartu su įvairių studijų programų studentais dalyvavo Kauno „Žalgirio“ arenoje vykusioje studijų parodoje „Aukštųjų mokyklų mugė 2024“. 35 Lietuvoje veikiančias mokslo įstaigas vienijančiame renginyje pristatytas Universiteto išskirtinumas, studijų programos, karjeros galimybės, priėmimo taisyklės ir kita aktuali informacija.

Miglė Smadžiūnaitė
Vidinės komunikacijos specialistė

Šiomet mugę atidarė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos organizuojamas forumas „Ką svarbu žinoti esamiems ir būsimiems abiturientams?“.

»2

»3

Apsilankę garbus svečias iš Jeilio universiteto Baltijos studijų programos

»4

Mažėjantis sergamumas tuberkulioze Lietuvoje ir pasaulyje: kokių pokyčių tikėtis?

»5

LMA studentų mokslinių darbų konkurse premijuotas LSMU magistrės darbas

Lietuvos mokslų akademija (LMA), siekdama skatinti studentų kūrybinį aktyvumą, kasmet organizuoja aukštųjų mokyklų studentų mokslinių darbų konkursą.

Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriuje šiemet premijuotas Lietuvos sveika-

tos mokslų universiteto (LSMU) magistrės Deimantės Tilindės mokslo darbas „Hospitalinės infekcijos biomodelio kūrimas ir antimikrobinių preparatų efektyvumo įvertinimas *klebsiella pneumoniae* sukeltos žarnyno infekcijos gydyme“ (darbo vadovė prof. dr. Jurgita Skiecevičienė). Iš viso konkursui pateikti 42 moksliniai darbai, atrinkti ir rekomenduoti Lietuvos aukštųjų mokyklų.

Skiriama 15 premijų, o išskirtiniams darbams, kuriems nepakako premijuojamų vietų, – pagyrimo raštai. Nauja tai, kad nuo 2023 m. LMA prezidiumo sprendimu konkursą vykdyti pavesta LMA Jaunajai akademijai (LMAJA). Konkurso nugalėtojams premijos laureato diplomai bus įteikti kovo 26 d. planuojamame LMA visuotiniame susirinkime.

LMA ir LSMU Komunikacijos tarnybos inf.

Iškilmingai atidarytas Laukinių gyvūnų globos centras žada stiprinti gyvūnų gerovę

1 »

Rasa Masiokaite

Komunikacijos tarnybos
Vidinės ir išorinės
komunikacijos skyriaus išorinės
komunikacijos specialistė

Visą parą, 7 dienas per savaitę, čia priimami sužeisti ar perimti iš netinkamų laikymo sąlygų laukiniai gyvūnai. Centras veikia ir kaip pirmosios pagalbos suteikimo vieta laisvėje gyvenantiems gyvūnams, ir kaip laikina perimtų ir (ar) konfiskuotų gyvūnų priežiūros ir laikymo vieta.

I pirmojo šalyje specializuoto tokios paskirties centro atidarymo iškilmes susirinko gausus būrys svečių – visų Laukinių gyvūnų globos centro projekte dalyvavusių institucijų, LR Seimo, Vyriausybės, savivaldos, visuomeninių organizacijų atstovai.

LSMU rektorius prof. Rimantas Benetis pabrėžė, kad svarbus Universitetui ir visai šaliai centras įsteigtas suvienijus valstybės ir mokslo institucijų pajėgas. LGGC projektas – sėkmingo LSMU ir Aplinkos ministerijos tarpinstitucinio bendradarbiavimo pavyzdys.

„Viena svarbių mūsų Universiteto plėtros krypčių – kad mokslo žiniomis grįsti gyvūnų sveikatos ir gerovės principai prisidėtų kuriant sveikesnę visuomenę, ugdant atsakingą požiūrį į gyvūnus.

Džiugu, kad Laukinių gyvūnų globos centras šią savo misiją jau yra pradėjęs vykdyti, o Universitetas laukiniams gyvūnams gali suteikti profesionalias aukščiausio lygio veterinarijos gydytojų ir kitų specialistų paslaugas“, – pastebėjo LSMU rektorius.

„LSMU Veterinarijos akademijos veterinarijos gydytojai, mokslininkai, kiti specialistai svariai prisidės užtikrinant laukinių gyvūnų gerovę pasitelkiant jau sukauptą didžiulę patirtį gyvūnų sveikatingumo srityje. Ši veikla, be glaudaus bendradarbiavimo su Aplinkos ministerija,

■ LSMU rektorius prof. Rimantas Benetis.

■ Aplinkos ministras Simonas Gentvilas.

■ Jo Ekscelencija arkivyskupas Kęstutis Kėvalas su LSMU kapelionu mons. Artūru Jagelavičiumi pašventino centrą.

įtrauks ir Universiteto studentus bei kitas institucijas ir asmenis, kuriems rūpi laukinių gyvūnų gerovė“, – kalbėjo LSMU Veterinarijos akademijos (VA) kancleris prof. Mindaugas Malakauskas.

Renginio metu svečiams surengta ekskursija po naująjį Centrą. 5,77 ha ploto teritorijoje įrengtas modernus pastatų kompleksas: veterinarijos gydykla su apžiūros patalpomis ir naujausia diagnostinė įranga aprūpinta operacine, laboratorija, gydymo-reabilitacijos patalpos, vidaus ir lauko voljerai, biuro ir kitos veiklai reikalingos patalpos.

Laukinių gyvūnų globos centro vadovė Justina Morkūnaitė pasakojo, kad globotinių Centras sulaukė jau paskutiniuosius gruodžio dienas. Šiuo metu LGGC globojama per pusšimtis papūgų, 4 karališkieji pitonai, amerikė raudonoji voverė, 12 kačių hibridų, servalas, didysis apuokas, liepsnotoji pelėda, jūrinis erelis.

Pasak vadovės, per metus Centras suteiks gydymo ir globos paslaugas per 1,2 tūkst. įvairaus dydžio laukinių gyvūnų: paukščiams, ropliams, įvairaus dydžio žinduoliams. Jiems

■ Kauno r. meras Valerijus Makūnas įteikė apdovanojimą LGGC vadovei Justinai Morkūnaitei.

teiks pagalbą penki aukštos kvalifikacijos veterinarijos gydytojai ir kiti specialistai.

Galintys savarankiškai gyventi laukiniai gyvūnai bus grąžinami į jų natūralias buveines. Tikimasi, kad LGGC specialistų suteikta veterinarinė pagalba pagerins laukinių gyvūnų išgyvenamumą, padidins jų

paleidimo į laisvę tikimybę. Kita Laukinių gyvūnų globos centro funkcija – visuomenės švietimas: LGGC siekia tapti traukos centru besidomintiems laukine gamta, prisidėti šviečiant visuomenę apie laukinių gyvūnų globą.

Ateityje Centras skatins ir savanorių veiklą, taip pat jame bus

atliekami moksliniai tyrimai.

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto projektas „Laukinių gyvūnų globos centro įkūrimas“ įgyvendintas 2014–2020 m. finansavimo periodo Europos Sąjungos struktūrinių fondų (Sanglaudos fondo) lėšomis. Bendra įgyvendinto projekto vertė 4 824 898,90 Eur.

A. Koroliovo nuotr.

„Aukštųjų mokyklų mugėje 2024“ – nauja LSMU priėmimo kampanija su tikrų studentų veidais

■ Motiejus Pauliukevičius.

■ Ieva Kudirkaitė-Šadė.

■ Karolis Povilaitis.

1» Atidarymo kalbą sakęs LSMU rektorius prof. dr. Rimantas Benetis Lietuvos universitetų rektorių konferencijos (LURK) vardu pasveikino būsimus studentus, padrąsino juos svajoti ir rinktis išsvajotas studijas: „Šioms svajonėms įgyvendinti reikės vertingų žinių“, – priminė jis.

Nauja kampanija

Parodoje startavo nauja LSMU priėmimo kampanija, kurios veidais tapo tikri Universiteto studentai. Kampanijoje ryškus septyniems fakultetams atstovaujančių jaunuolių nuotraukas lydi ir naujas šūkis „Galia keisti“, kuris atspindi sveikatos mokslų specialistų galimybes keisti pasaulį fiziškai ir psichologiškai gy-

dant, diegiant medicinos naujoves, vykdant mokslinius tyrimus, kuriant vaistus ar rekomendacijas bei vykdamas kitas su žmonių ir gyvūnų sveikatos gerinimu susijusias veiklas.

„Manome, kad studijos LSMU suteikia galios tikriems pokyčiams. Vizualuose – mūsų šaunūs studentai, kurie fotosesijoje įgijo neįprastus įvaizdžius ir pristato fakultetus kiek kitaip. Ieškojome neįprastos simbolikos ir asociacijų, kurie kalbėtų apie LSMU studijų kokybę, studentų drąsą, draugiškumą įvairovei“, – kūrybinius užkulisius atskleidė LSMU Komunikacijos tarnybos vadovė Laima Zakaraitė.

Medicinos fakulteto veidu tapęs gyvensenos medicinos magistro studijų programos studentas Ka-

rolis Povilaitis pasakojo, kad per mokymosi metus Universitetas tapo jo antraisiais namais, tad džiaugiasi turėdamas galimybę jam atstovauti.

„Galimybė atstovauti Universitetui man daug reiškia – jame praleidau didelę dalį savo gyvenimo, susipažinau su daug žmonių, daug dėstytojų, daug ko išmokau. Universitetas išugdė mane kaip naują asmenybę ir paruošė profesiniam gyvenimui, ateities karjerai. Smagu, kad galiu atstovauti LSMU šioje reklamoje.“

Jis pasakojo, kad šūkis „Galia keisti“ jam asocijuojasi su teigiamais pokyčiais ir nauda visuomenei.

„Kol mokomės, Universitetas keičia mus pačius, o taip pat keičia ir aplinką – su išsilavinusiais žmonėmis, atnešamomis naujovėmis bei

iniciatyvomis tiek iš užsienio, tiek pačių sugalvotomis. Tokia ir yra universitetų pareiga – atnešti pokyčius Lietuvai ir visuomenei, kad nestovėtume vietoje, o judėtume į priekį ir keistumės į gerą“, – sakė K. Povilaitis.

O štai kampanijos Visuomenės sveikatos fakulteto reklamoje įsiamžinęs medicininės ir veterinarinės genetikos programos studentas Motiejus Pauliukevičius pasakyme „Galia keisti“ įžvelgė labai konkrečią medicininę prasmę.

„Genetikoje šis šūkis yra labai aktualus. Šioje srityje galia keisti DNR fragmentus atveria kelią gydyti paveldimas ligas“, – sakė pirmakursis, taip pat atstovavęs LSMU aukštųjų mokyklų mugėje.

„Smagu būti prestižinio Lietu-

vos universiteto veidu ir matyti savo nuotrauką šiame renginyje. Džiaugiuosi galėdamas jame dalyvauti bei pasidalyti savo mintimis ir patirtimi genetikos studijose“, – parodoje sakė K. Povilaitis.

Suteikia galimybę karjerą nukreipti keliomis kryptimis

Universitetą parodoje pristatė Odontologijos fakulteto Burnos priežiūros ir vaikų odontologijos klinikos dėstytoja Ieva Kudirkaitė-Šadė pasidalijo savo patirtimi, kaip LSMU baigtos sveikatos mokslų studijos jai atvėrė galimybę ne tik dirbti praktinį darbą, bet ir dėstyti.

„Burnos higienos studijas LSMU baigiau 2015 metais. Po to metus dirbau Londone – būdama ten įtvirtinau savo praktinius įgūdžius, pasisėmiau tarptautinės patirties. Grįžusi norėjau turėti platesnes karjeros galimybes, tad nusprendžiau tęsti studijas LSMU Visuomenės sveikatos vadybos magistro studijų programoje. Visą šį laiką dirbau praktinį burnos higienistės darbą, o šiemet gavau pasiūlymą dėstyti. Ši nauja patirtis ir veiklų įvairovė man labai patinka. Dirbdama su studentais ir pati turiu daug ko išmokti“, – pasakojo Universiteto alumnė I. Kudirkaitė-Šadė.

„Panašių pavyzdžių, kai karjera pakrypsta nestandartine linkme, pastebiu ir tarp savo grupės draugų. Tarp jų yra dirbančių Visuomenės sveikatos biure, prie tarptautinių projektų. O ir tos, kurios pasiliko prie klinikinio darbo, neapsiriboja vien burnos higiena – veda mokymus, asistuoja odontologams, deda dantų papuošalus, teikia burnos SPA paslaugas. Džiugu, kad Universitetas suteikia tiek daug karjeros galimybių“, – savo asmenine patirtimi pasidalijo jaunoji dėstytoja.

Apsilankė garbus svečias iš Jeilio universiteto Baltijos studijų programos

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) profesoriai Ramunė Kalėdienė ir Mindaugas Stankūnas neseniai susitiko su vieno žymiausių pasaulio universitetų atstovu: į Kauną trumpo vizito buvo užsukęs Jeilio universiteto (angl. Yale University) Baltijos studijų programos vadovas, New Haven universiteto istorijos asocijuotas profesorius dr. Bradley Woodworth.

Rasa Masiokaitė

LSMU Komunikacijos tarnybos
Vidinės ir išorinės komunikacijos
skyrė išorinės komunikacijos
specialistė

Jeilio Baltijos studijų programa yra tarpdisciplininis forumas, skirtas įvairiems Baltijos jūros regiono – ypač Estijos, Latvijos ir Lietuvos – klausimams ir mokslo tyrimams.

Daugiau nei prieš dešimtmetį Kazickų šeimos fondas įsteigė Juozo P. Kazicko podoktorantūros stažuotę Jeilio (Yale) universiteto Baltijos studijų centre. Stipendija mokslininkams ir tyrėjams iš Lietuvos suteikia galimybę stažuotis Jeilio universitete, rengti seminarus ir vykdyti tiriamuosius darbus, susijusius su Baltijos jūros regiono klausimais.

Garbaus svečio vizitas sutartas

prof. R. Kalėdienės ir prof. M. Stankūno darbo įvairiuose projektuose. Prof. B. Woodworth itin domisi socialiniais sveikatos aspektais, kurie Baltijos studijų programoje plėtojami dar palyginti nedideliu mastu. Žinodamas, kad LSMU Visuomenės sveikatos fakulteto Sveikatos vadybos katedra ne vienus metus aktyviai tyrinėja sveikatos netolygumų problemas, profesorius pareiškė pageidavimą atvykti trumpo vizito į Universitetą ir aptarti galimus bendradarbiavimo kelius.

„Pokalbiai buvo labai konstruktyvūs. Svečiui pristatyti Lietuvos visuomenės sveikatos sistemos praktinės veiklos iššūkiai, jam padarė didelį įspūdį svarus mūsų tarptautinis įdirbis sveikatos netolygumų tyrinėjimų srityje. Prof. B. Woodworth žadėjo tarpininkauti, kad užmegztu-

me glaudesnius ryšius su Jeilio universiteto Globaliosios sveikatos programa bei visuomenės sveikatos mokykla, kurioje man jau teko lankytis. Manau, tai puikus startas tolesniems ryšiams su Jeilio bei New Haven universitetu plėtoti“, – kalbėjo prof. R. Kalėdienė.

Paklaustas apie galimus bendrus LSMU, Baltijos studijų programos ir JAV universitetų (Jeilio ir New Haven) projektus, dr. B. Woodworth akcentavo, kad bendradarbiavimo su LSMU perspektyvos, jo nuomone, labai palankios.

Jeilio universitetas pageidauja artimiausiu metu sulaukti Visuomenės sveikatos fakulteto atstovų, kurie kviečiami dalyvauti organizuojant bendrą simpoziumą arba seminarą apie visuomenės sveikatos iššūkius Baltijos šalyse (aktualios

Organizatorių nuotr.

temos aptartos susitikimo metu). Jeilio universiteto Baltijos studijų programa pasirengusi tarpininkauti plėtojant ryšius ir bendradarbiavi-

mą tarp LSMU, Jeilio bei New Haven universitetų, orientuojantis į dėstytojų bei studentų mainus bei mokslo projektų plėtrą.

LSMU dėstytojų Erasmus+ vizitas Austrijoje

Praėjusių metų pabaigoje Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) Visuomenės sveikatos fakulteto (VSF) Sveikatos psichologijos katedros vedėja doc. dr. G. Širvinskienė, prof. dr. D. Antinienė, LSMU Kalbų ir edukacijos katedros prof. dr. L. Dulksnienė dalyvavo išvykoje į Gracą (Austriją) pagal LSMU Tarptautinių ryšių ir studijų centro koordinuojamą Erasmus+ programą.

D. Antinienė, L. Dulksnienė, G. Širvinskienė

Penkių dienų vizito metu dėstytojos lankėsi privačiame pedagoginiame universitete Augustinum Graco mieste. Čia dirbo su studentais, vedė jiems užsiėmimus vaikų emocijų ir socialinių kompetencijų ugdymo tematika, diskutavo apie Austrijos ir Lietuvos pedagoginės veiklos ypatumus dirbant su ikimokyklinio ir pradinio ugdymo amžiaus vaikais.

Bendradarbiavimas su šiuo universitetu prasidėjo 2021 m. vykdamas ELLA projektą „Įtraukusis ugdymas ankstyvojoje vaikystėje: vaikų elgesio valdymo modeliavimas“ (sut. nr. S-DNR-20-3, vadovė doc. dr. G. Širvinskienė). Siekiant užmegzti glaudesnius bendradarbiavimo ryšius mokslo ir studijų srityse su šiuo universitetu, LSMU dėstytojos susitiko su Tarptautinio skyriaus vadove prof. dr. Maria Eisner-Fasching

bei universiteto profesorėmis E. Amtmann, M. E. Carnival ir kt.

Vizito Grace metu LSMU dėstytojos taip pat dalyvavo privataus pedagoginio universiteto Augustinum organizuotame tarptautiniame renginyje „Focus on Europe 2023“.

Renginyje dalyvavo daugiau kaip 40 dėstytojų ir mokslininkų iš 8 šalių. Šio renginio tikslas buvo suaktyvinti universitetuose dirbančių dėstytojų bendradarbiavimą mokslinių tyrimų srityje. Buvo diskutuojama su skirtingų šalių partneriais apie miš-

riosios intensyvios programos (angl. *Blended Intensive Programme* – BIP) studentų ir dėstytojų grupėms organizavimą.

LSMU komanda išvykos metu taip pat aplankė Vienoje esantį Vaikų autizmo terapijos centrą (vok. *Autismus Therapiezentrum*), kuriame bendravo su šio centro vadovėmis ir psichologe dr. Vaidilute Asisi bei kitais specialistais. Susipažino su jų darbo specifika ir metodais teikiant kompleksines paslaugas specialiujų poreikių turintiems vaikams.

Ateityje bus tęsiamas bendradarbiavimas su renginyje dalyvavusiais kolegomis, dirbančiais Austrijos, Vokietijos, Kroatijos, Čekijos ir Šveicarijos universitetuose. Su Vokietijos ir Austrijos universitetų dėstytojais planuojamas bendras BIP projektas studentams.

Autorių nuotr.

Mažėjantis sergamumas tuberkulioze Lietuvoje ir pasaulyje: kokių pokyčių tikėtis?

Visame pasaulyje ir Lietuvoje sergančių tuberkulioze skaičiui nuolat mažėjant, Romainių tuberkuliozės ligoninė tapo Romainių ligonine ir yra skirta ne tik šia liga sergantiems pacientams. Daugiau apie ligoninės pokyčius ir mažėjantį sergamumą tuberkulioze pasakoja prof. Skaidrius Miliauskas, Romainių ligoninės direktorius.

Kam Romainių ligoninė yra skirta, be tuberkuliozės gydymo paslaugų teikimo?

Romainių ligoninėje gydomi ne vien tuberkulioze sergantys pacientai. Numatoma, kad ateityje daugiausia bus teikiamos slaugos ir palaikomojo gydymo bei paliatyvosios pagalbos paslaugos. Šių paslaugų Lietuvoje trūksta ir jaučiamas didžiulis jų poreikis.

Reikia paminėti, kad tuberkuliozė vis dar išlieka rimta visuomenės sveikatos problema. Sergančių sumažėjo kelis kartus, bet asmenų, kuriuos dėl užkrečiamumo reikia izoliuoti ir gydyti, vis dar turime.

Koks yra sergamumas tuberkulioze Lietuvoje?

Prieš dešimt metų Lietuvoje nustatytas 1781 tuberkuliozės atvejis, o pernai – 738 atvejai. Kaune situacija dar geresnė – 2018 metais tarp Kauno savivaldybės gyventojų nustatyti 84 tuberkuliozės atvejai, o 2022 metais – du kartus mažiau (42 atvejai).

Kokie yra rizikos veiksniai?

Tuberkuliozė labiausiai pavojinga žmonėms, turintiems nusilpusį imunitetą: užsikrėtusiems žmogaus imunodeficitu virusu, gydomiems sisteminiais gliukokortikosteroidais, biologine terapija, po organų transplantacijos ir pan. Taip pat tiems, kurių artimoje aplinkoje (kartu gyvenant ar dirbant) yra aktyvia plaučių tuberkulioze (dar vadinama atvira tuberkuliozės forma) sergantis ir dar negydomas žmogus.

Ar yra vakcinų, kuriomis galima pasiskiepyti nuo tuberkuliozės?

Šiuo metu suaugusiems skirtų vakcinų nuo tuberkuliozės nėra. Lietuvoje naujagimiams, kaip ir visame pasaulyje, naudojama daugiau kaip šimto metų senumo BCG vakcina. Ji apsaugo tik nuo sunkiausių tuberkuliozės formų, be to, baigiantis vai-

kystei, dažniausiai baigiasi ir vakcinos veikimas.

Suaugusiems padės sveika mityba ir sveikas gyvenimo būdas. Derėtų vengti kontakto su sergančiais atvira plaučių ar gerklų tuberkuliozės forma, kai yra didžiausia tikimybė užsikrėsti.

■ Prof. Skaidrius Miliauskas.

Kas labiausiai lėmė sergančių tuberkulioze mažėjimą pasaulyje ir Lietuvoje?

Gerėjančios gyvenimo sąlygos ir greitesnė diagnostika molekuliniais genetinėmis metodais. Šiuo metu tuberkuliozė galima patvirtinti per dvi valandas nuo mėginio paėmimo. Taip pat padeda naujų vaistų, kurie skirti atspariai tuberkuliozei gydyti, įdiegimas į klinikinę praktiką.

Kokia yra situacija su vaistams atsparia tuberkuliozės forma?

Mažėjant bendram tuberkuliozės atvejų skaičiui, atsparios tuberkuliozės santykinė dalis atrodo didesnė, nors bendras sergančių daugeliui vaistų atsparia tuberkulioze skaičius išlieka panašus.

Ar galima tikėtis, kad ši liga išnyks?

Sergančių tikrąja tuberkulioze mažės, bet vis dar turime daug žmonių, užsikrėtusių tuberkuliozės mikobakterijomis (vadinama latentine tuberkuliozės infekcija). Esant latentinei tuberkuliozės infekcijai, gyvenimo eigoje tikra (aktyvi) tuberkuliozė gali išsivystyti nusilpus imunitetui. Literatūros duomenimis, tik 5–10 procentų užsikrėtusių tuberkuliozės mikobakterijomis gyvenimo eigoje suseraga aktyvia tuberkulioze. Manau, kad Lietuvoje, kaip ir kitose Europos Sąjungos šalyse, liks tik pavieniai sergančių tuberkulioze atvejai.

Kauno klinikų inf.

VIEŠASIS PRANEŠIMAS

Sausio 30 d. 15.30 val. LSMU Ausų, nosies ir gerklės ligų klinikos docentas **dr. Evaldas Padervinskis** Kauno klinikų Didžiojoje auditorijoje skaitys viešąjį pranešimą „**Galvos ir kaklo onkologinėmis ligomis sergančių pacientų šiuolaikinės ištyrimo, gydymo galimybės bei perspektyvos**“. Maloniai kviečiame dalyvauti.

Vasario 6 d. 12 val. Anestezilogijos klinikos lektorė **Laima Juozapavičienė** Kauno klinikų Rudojoje auditorijoje (Eivenių g. 2, Kaunas, centrinis Kauno klinikų pastatas) skaitys viešąjį paskaitą „**Nudegimo skausmo gydymas: iššūkiai ir perspektyvos**“. Maloniai kviečiame dalyvauti.

Vasario 13 d. 11 val. LSMU NI Molekulinės neuroonkologijos laboratorijos mokslo darbuotojas **dr. Giedrius Steponaitis** Neuromokslų instituto seminarų kambaryje nr. 203 (MLK pastatas) skaitys viešąjį pranešimą „**Gliomos vėžinių kamieninių ląstelių epitranskriptomų tyrimai ir glioblastomų tipavimas**“. Maloniai kviečiame dalyvauti.

avevita | REDAKCIJA:

LSMU Komunikacijos tarnyba,
Akademinės leidybos skyrius
A. Mickevičiaus g. 9, LT-44307 Kaunas
El. paštas: avevita@lsmuni.lt
Išleina kiekvieną trečiadienį
<https://link.lsmu.lt/0ov25y3g1l>
Leidinyas skirtas LSMU ir Kauno klinikų darbuotojams, studentams

Redakcinės kolegijos pirmininkas:

Edgaras STANKEVIČIUS,
Žurnalų leidybos centro vadovas

Redakcinė kolegija:

Andrius MACAS, Medicinos fakulteto dekanas
Rolandas STANKEVIČIUS, Veterinarijos fakulteto dekanas
Elena BARTKIENĖ, Gyvūnų mokslų fakulteto dekanė
Ingrida ULOZIENĖ, Mokslo centro vadovė

Tomas LAPINSKAS, Kauno klinikų direktorius visuomenės sveikatai, mokslui ir studijoms

LSMU Komunikacijos tarnyba, Vidinės ir išorinės komunikacijos skyrius:

Tautvydas BULVIČIUS, tel. 8 37 407433, vt. 5128
Rasa MASIOKAITĖ, tel. 8 37 395806, vt. 5133

Kauno klinikų Komunikacijos tarnyba:

Austė ALEKSANDRAVIČIUTĖ-ŠVIAŽIENĖ
Jovita GUDELEVIČIUTĖ

RĖMĖJAS:

BERLIN-CHEMIE
MENARINI

LSMU Kauno ligoninės Komunikacijos ir rinkodaros skyrius:

Saulius TVIRBUTAS, Jūratė KUJZICKAITĖ

Redakcija:

Asta VALUCKYTĖ-ŪSIENĖ, Akademinės leidybos skyriaus vadovė, tel. 8 37 327243, vt. 5131
Aida JAKIMAVIČIENĖ, redaktorė
Jelena BABACHINA, maketuotoja

Kas vadintina gydymui atspariu nerimo sutrikimu?

38 psichiatrai ir psichoterapeutai iš įvairių pasaulio šalių susibūrė vieningam tikslui – sutarti dėl tarptautiniu mastu suderintų ir nuoseklių gydymui atsparių nerimo sutrikimų vertinimo rekomendacijų suaugusiesiems. Šioje ekspertų grupėje mūsų šaliai atstovavo du Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) mokslininkai.

Julius Burkauskas

LSMU Neuromokslų instituto
Palangos klinikos Reabilitacijos
skyriaus medicinos psichologas

Nerimo sutrikimai, įskaitant specifines fobijas, socialinio nerimo sutrikimą, panikos sutrikimą, agorafobiją, generalizuoto nerimo sutrikimą, taip pat atskyrimo nerimo sutrikimą ir selektyvų mutizmą, yra vieni dažniausių psichikos sutrikimų, kurių bendras paplitimas pasaulyje siekia 10–14 proc.

Dėl didėjančių gydymo kaštų ir asmenų funkcionavimo sutrikimų nerimo sutrikimai reikšmingai didina visuomenei tenkančią socialinę ir ekonominę naštą. Pastarojo dešimtmečio mokslinių tyrimų duomenys

rodo, jog trečdalis šiuos sutrikimus turinčių asmenų pasveiksta tik iš dalies, o dešimtadalio sergančių nerimo sutrikimai tampa lėtiniais ar nepagydomais.

Išliekantys ilgalaikiai nerimo sutrikimų simptomai ir blogėjanti gyvenimo kokybė rodo, kad dalis sergančių tampa „atsparūs gydymui“. Tam, kad gydytojai psichiatrai ir psichoterapeutai galėtų padėti šiems žmonėms įveikti ilgalaikius nerimo sutrikimus, reikia tyrimų, rekomendacijų ir įrodymais grįstų terapinių intervencijų. Tačiau iki šiol nebuvo vieningo ir aiškaus gydymui atsparių nerimo sutrikimų apibrėžimo, kuriuo remiantis būtų galima inicijuoti tokio pobūdžio tyrimus bei formuluoti gydymo rekomendacijas.

Dėl šios priežasties pasaulio psichiatrai ir psichoterapeutai susibūrė sutarti dėl tarptautiniu mastu suderintų ir nuoseklių gydymui atsparių nerimo sutrikimų vertinimo rekomendacijų suaugusiesiems. Lietuvai šioje ekspertų grupėje atstovavo Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) Neuromokslų instituto Elgesio medicinos laboratorijos mokslininkai – gydytoja psichiatrė-psichoterapeutė prof. dr. Vesta Steiblienė ir medicinos psichologas-psichoterapeutas dr. Julius Burkauskas.

Iš viso 38 pasaulio ekspertų grupė susitarė dėl 14 rekomendacijų, skirtų apibrėžti gydymui atsparių nerimo sutrikimų vertinimo kriterijus. Išsamūs kriterijai suformuluoti ir medikamentinio gydymo vaistais, ir psi-

Nuotrauka – iStock-1388115341

choterapinių intervencijų atvejams.

Rekomendacijose įvardyta, kad gydymui atsparių nerimo sutrikimų vertinimas apima tiek klinikinį interviu, tiek savižinos klausimynus. Pateikiami konkretūs klausimynai, skirti vertinti nerimo simptomų sunkumą ir būklės gerėjimą gydymo eigoje, apibrėžiama gydymo trukmė, rekomenduojamos nerimo sutrikimų medikamentinio ir psichoterapinio (išimtinai – kognityvinės elgesio terapijos) gydymo gairės.

Mokslininkai ir klinikiniai prak-

tikai tiki, kad šios pastangos padės sukurti veiksmingesnius įrodymais grįstus laipsniško gydymo algoritmus pacientams, sergantiems nerimo sutrikimais. Gydymui atsparių nerimo sutrikimų apibrėžimas neabejotinai naudingas ir medikamentiniams, ir psichoterapiniams klinikiniais tyrimams, kurie atliekami siekiant atrasti naujus veiksmingus gydymo metodus.

Publikaciją paskaityti galima: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/38214637/>

KAUNO
KLINIKOS

ADMINISTRACIJA SKELBIA KONKURSA EITI ŠIAS PAREIGAS:

■ **Gydytojo neurochirurgo** 0,25 et. Neurochirurgijos klinikos Bendrajame personale (darbo užmokestis nuo 3961,55 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).

Kvalifikaciniai reikalavimai pretendents: aukštasis universitetinis išsilavinimas, galiojanti atitinkama medicinos praktikos licencija.

Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, rekomendacijas, pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba el. paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt iki 2024-02-05. Išsami informacija teikiama tel.: 8 37 326773, Eivenių g. 2, Kaunas.

■ **Administratoriaus** 1,0 et. Neurochirurgijos klinikos Bendrajame personale (darbo užmokestis nuo 1375,04 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).

Kvalifikaciniai reikalavimai pretendents: turėti ne žemesnį kaip aukštąjį neuniversitetinį ar aukštesnįjį išsilavinimą, raštybos žinios, mokėti dirbti kompiuteriu ir šiuolaikinėmis biuro technikos priemonėmis.

Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, rekomendacijas, veiklos planą, pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba el. paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt iki 2024-02-05. Išsami informacija teikiama tel.: 8 37 326773, Eivenių g. 2, Kaunas.

■ **Medicinos psichologo** 0,25 et. Neurochirurgijos klinikos Bendrajame personale (darbo užmokestis nuo 1764,00 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).

Kvalifikaciniai reikalavimai pretendents: aukštasis universitetinis išsilavinimas, galiojantis medicinos psichologo spaudo numeris.

Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, rekomendacijas, pažymą iš „Išsilavinimo, kaitinamųjų ir nuteistųjų registro, patvirtinančią, kad kandidatui nėra priimtas apkaltinamasis nuosprendis už nusikaltimus, nurodytus Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 30 straipsnio 1 dalyje“ pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba el. paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt iki 2024-02-05. Išsami informacija teikiama tel. 8 37 326773, Eivenių g. 2, Kaunas.

■ **Vyresniojo slaugytojo – slaugos administratoriaus** 1,0 et. Endokrinologijos klinikos Bendrajame personale (darbo užmokestis nuo 2007,21 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).

Kvalifikaciniai reikalavimai pretendents: sveikatos mokslų arba gyvybės mokslų studijų krypties aukštasis išsilavinimas, bakalauro kvalifikacinis laipsnis, LR teisės aktų nustatyta tvarka išduota ir galiojanti profesinės praktikos licencija, ne mažesnis kaip 3 metų medicininis darbo stažas.

Papildomos kompetencijos: darbo patirtis administravimo, vadovavimo srityje, mokslo laipsnis, užsienio kalbų mokėjimas, papildomų profesinės kvalifikacijos kursų ar mokymų išlausymas sveikatos politikos, vadybos ir administravimo srityse.

Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, rekomendacijas, veiklos planą, pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba el. paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt iki 2024-02-05. Išsami informacija teikiama tel.: 8 37 326773, Eivenių g. 2, Kaunas.

■ **Klinikos slaugos vadovo** 0,25 et. Gastroenterologijos klinikos Bendrajame personale (darbo užmokestis nuo 753,52 Eur už 0,25 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).

Kvalifikaciniai reikalavimai pretendents: sveikatos mokslų arba gyvybės mokslų studijų krypties aukštasis išsilavinimas, magistro kvalifikacinis laipsnis, LR teisės aktų nustatyta tvarka išduota ir galiojanti profesinės praktikos licencija, ne mažesnė kaip 3 metų darbo patirtis slaugos srityje.

Papildomos kompetencijos: mokslo laipsnis (slaugos, visuomenės sveikatos, psichologijos, vadybos ir administravimo, teisės, ekonomikos), užsienio kalbų mokėjimas, papildomų profesinės kvalifikacijos kursų ar mokymų išlausymas sveikatos politikos, vadybos ir administravimo srityse. Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, rekomendacijas, veiklos planą, pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba el. paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt iki 2024-02-05. Išsami informacija teikiama tel.: 8 37 326773, Eivenių g. 2, Kaunas.

Prof. dr. Kęstutis Stašaitis, Direktorius medicinai ir slaugai, laikinai einantis generalinio direktoriaus pareigas

Dėl mylimos Mamos mirties, nuoširdžiai užjaučiame Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Slaugos fakulteto, Sporto medicinos klinikos profesorę Kristiną Berškienę ir jos šeimą.

Nuėjusi savo gyvenimo kelią, išėjęs amžinoje ramybėje.

LSMU MA SF Reabilitacijos klinikos darbuotojai

Nuoširdžiai užjaučiame Slaugos fakulteto Sporto medicinos klinikos ir Slaugos fakulteto tarybos sekretorę prof. Kristiną Berškienę mirus mylimai mamai.

Netekties skausmą tesumažina jos šviesus prisiminimas. Dalijamės skausmu ir nuoširdžius užuojautos žodžius skiriame šeimai, artimiesiems.

LSMU Slaugos fakulteto kolektyvas

Skaudžią netekties valandą, mirus mylimai mamai, nuoširdžiai užjaučiame LSMU Širdies, krūtinės ir kraujagyslių chirurgijos klinikos Širdies chirurgijos skyriaus vadovą, gydytoją širdies chirurgą prof. Povilą Jakušką ir jo artimuosius. Telydi Jus paguoda ir dvasios stiprybė.

LSMU Kardiologijos klinikos kolektyvas

Mirus mylimai mamai, nuoširdžiai užjaučiame Širdies chirurgijos skyriaus vadovą prof. Povilą Jakušką. Negalime užpildyti Jūsų netekties, bet esame su Jumis šiuo sunkiu metu.

Širdies, krūtinės ir kraujagyslių chirurgijos klinikos kolektyvas

Nuoširdžiai užjaučiame LSMU Slaugos fakulteto Sporto medicinos klinikos profesorę Kristiną Berškienę ir jos artimuosius, mirus mylimai Mamytei.

Telydi Jus paguoda ir dvasios stiprybė šią sunkią netekties valandą.

LSMU Sporto medicinos klinikos kolektyvas

FOLKLORO ANSAMBLIS „KUPOLĖ“ KVIEČIA NAUJUS NARIUS

Folkloro ansamblis „Kupolė“ jau atšventė savo gyvavimo 40-metį. Nuo pat ansamblio įsteigimo LVA pradžios mūsų renginiuose nuolat skambėjo akademijos vardas, o nuo restruktūrizacijos – ir LSMU vardas. Savo menine veikla ir toliau esame pasirengę aktyviai dalyvauti LSMU organizuojamuose švenčių renginiuose. Todėl kviečiame universiteto bendruomenę ir studentus – visus dainuojančius, šokančius ar grojančius, aktyviai įsijungti į „Kupolės“ veiklą – pasitiksime Jus išskėstomis rankomis ir plačia šypsena. Pažadame Jums, kad ansamblio veikla įsiurbis Jus ateinančiam 40 metų laikotarpiui. Mes repetuojame pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 18 iki 20 val. LSMU VA Rimanto Karazijos auditorijoje. Ansamblio vadovė Daiva Bradauskienė, tel. +370 610 35624.

MOKSLINIO BENDRADARBIAVIMO PROJEKTAS (MBP) – TYRĖJŲ IR STUDENTŲ BENDRADARBIAVIMO ATEITIS

Apie projektą

Projektu siekiama skatinti mokslininkų ir studentų bendradarbiavimą atliekant mokslinius tyrimus. Buvo pastebėta tendencija, jog dažnai tyrėjai nežino, kaip surasti motyvuotus studentus, kurie prisidėtų prie tyrimų. Taip pat yra didelė dalis studentų, norinčių ir ieškančių galimybių vykdyti mokslinę veiklą, tačiau nežinančių, nuo ko pradėti ir kur kreiptis, jiems trūksta informacijos, kokie tyrimai yra vykdomi. Būtent tai ir paskatino LSMU SMD valdybą sukurti platformą, kuri padėtų Lietuvos tyrėjams surasti studentus, norinčius prisidėti prie tiriamojo darbo, o jaunieji tyrėjai lengviau rastų juos dominančią veiklą, prisidėtų prie mokslinių projektų įgyvendinimo bei įgytų realios mokslinės patirties. Praeitais mokslo metais jaunuosius mokslininkus į savo komandą įtraukė per 20 tyrėjų!

Projekto aktualumas

Labai dažnai sulaukiame klausimų apie galimybes prisidėti, įgyti patirties mokslinėje veikloje. Ši tema yra aktuali ne tik studentams, bet ir gydytojams, mokslininkams, kuriems trūksta laiko ir papildomos pagalbos duomenims rinkti ar kitoms svarbioms tyrimo užduotims vykdyti.

Kokia projekto eiga?

Tyrėjas interneto svetainėje smd.lt/mokslinio-bendradarbiavimo-projektas užpildo anketą, kurioje nurodo savo vykdomo tyrimo detales. Studentai, susidomėję tyrimu, užpildo anketą ir dalyvauja konkurse. Tyrėjas gali pasirinkti gauti visų užpildžiusių anketą studentų sąrašą ir pats išsirinkti studentus tyrimui arba LSMU SMD valdyba gali padėti tyrėjui atrankoje ir pateikti tik tyrėjo ieškomą skaičių studentų pagal pageidaujamas kriterijus: patirtis/kursas/įgūdžiai.

Jeigu susidomėjote projektu ir turite klausimų, juos galite užduoti mbp@smd.lt. Daugiau informacijos galite rasti smd.lt/mokslinio-bendradarbiavimo-projektas puslapyje. Dalykimės mokslu kartu!

LSMU SMD valdyba

